

NIEUWKOOPSE PLASSSEN

ANNO 2013

De uitgestrekte Nieuwkoopse Plassen vormen een uitdaging voor de karpervisser.

varend gaan we met Ad's boot richting het grote water. Zo nu en dan moeten we plat op de buik om eeuwenoude bruggetjes te kunnen passeren, maar Brak kent hier duidelijk de weg en manoeuvreert zijn boot feilloos naar de Zuideinderplas. Daar waait het stevig en staat een flinke kabbel. Ad ziet het dan ook niet zitten om op de plas te gaan vissen. Uit voorzorg heeft hij daarom al gevoerd op een andere plek waar hij vorig voorjaar erg goed heeft gevangen. Voor we naar die stek gaan, vaart Ad ons rond over de Zuideinder- en de Noordeinderplas.

VERGANE GLORIE?

Tijdens die rondvaart raken we danig onder de indruk van de schoonheid van het gebied en praat Ad ons uitgebreid bij over de Nieuwkoopse Plassen. Daar is de afgelopen decennia namelijk nogal wat veranderd op karpergebied. Stond Nieuwkoop in de jaren '90 in ons land en ver daarbuiten bekend als fameus karperwater, nu is het in de vergetelheid geraakt. De enorme karpers van weleer zwemmen er vrijwel niet meer rond, maar het labyrint van plassen, kreken, sloten en riviertjes herbergt nog altijd verrassingen. Zo komen er nog elk jaar onbekende vissen op de kant. Juist dat gegeven

AD'S SEIZOENSAANPAK

Vanwege het broedseizoen van veel vogelsoorten geldt er op de Nieuwkoopse Plassen een gesloten visseizoen van 16 maart tot en met 29 april. Ad start het seizoen daarom meestal in de omliggende riviertjes en veensloten die in open verbinding staan met de plassen. Doordat de sluisjes in de winter en het voorjaar vaak open staan, kan de vis deze wateren/paaigebieden intrekken. Hier kun je vervolgens in een aantal weken heel goed karper vangen.

LELIES EN TREKROUTES

Na de paai, zo begin juni, trekken de scholen karper naar de grote plassen en verspreiden ze zich verder over het hele gebied. Ad vist dan vanaf zijn platbodem op de veenplassen. De waterlelievelden en trekroutes, bijvoorbeeld de smalle doorgangen door de rietvelden die uitkomen op de plas, zijn in die periode zijn favoriete stekken. Voordat er wordt gevestigd, voert hij hier vaak ook enige dagen van tevoren. Dit is een arbeidsintensieve bezigheid gezien de grote afstanden die er per boot moeten worden afgelegd. Deze manier van de karper onderscheppen loont echter wel, want Brak heeft zo al menig succes mogen noteren.

HET RUIME SOP

Hoogzomer maakt Ad tijd voor zijn gezin, om tegen september het nylondraad weer op te pakken. In het najaar kiest onze sympathieke grootwatervisser het ruime sop. Zeker als de zuidwestenwind lekker op een oever staat te beuken, mag hij graag 'vol gas' geven op de grote Zuideinder- of Noordeinderplas. Indien mogelijk word er vanuit de boot gevestigd, anders vanaf de oever waar hij ligt aangemeerd. Als het dan loopt, kan het heel hard gaan. En wat is er nou mooier dan een keiharde fluitser van zo'n beresterke grootwaterbeuker?

maakt en houdt het vissen op dit soort grote watersystemen zo spannend.

PRIORITEITEN

Een recordkarper van Nieuwkoop zit er volgens Ad echter niet snel in. "Voor de enorme bakken hoeft je hier niet meer

aan te schuiven. We doen het nu voor een paar bejaarde rakkers, een serie 25% wildbloedhybrides, wat verdwaalde met mos begroeide spiegels en de SKP-spiegels – waarvan er een aantal met de 40 pond sjansen." Hij maalt niet om het ontbreken van recordvis-

De Nieuwkoopse Plassen stonden in de jaren negentig volop in de schijnwerpers bij karpervissers. De rijke karpersgeschiedenis, de vangst van de Nederlandse recordkarper en de bijkomende aandacht in de media, zorgden destijds voor een heuse mythe rond dit veenplassengebied. Samen met local Ad Brak kijken we wat de stand van zaken anno 2013 is.

Vissen in dit veenplassengebied is ook genieten van de omgeving.

TEKST RAYMOND HAKKERT FOTOGRAFIE BAS BREETVELD

Ad Brak uit Woerden is een bloedfanatieke karpervisser die sinds 2007 op Nieuwkoop vist. Zijn Nederlandse visserij speelt zich vrijwel volledig af in dit uitgestrekte plassengebied, zodat hij als geen ander weet wat er te beleven valt. Ondanks zijn drukke agenda – twee horecazaken, een jong gezin en voetbal – probeert hij tenminste één nacht per week vrij te maken voor zijn grote passie: karpervissen. Dat

doet Ad het liefst vanuit zijn 5 meter lange platbodem die is voorzien van een op maat gemaakte karpertent. Op het water en in de natuur komt hij 's nachts volledig tot rust, zodat de batterij voor de rest van de week weer is opgeladen.

RONDVAART

We treffen Ad bij een haventje langs het idyllische riviertje de Meije dat om het plassengebied heen slingert. Langs akkers en weilanden

Het zijn met name dit slag oude, karakteristieke schubs waar Nieuwkoop zijn faam aan dankt.

wijle – nu eenmaal tot het gaatje gaan. Tegenwoordig willen veel vissers (te) snel een groot resultaat zien.” Toch kunnen we ons maar al te goed voorstellen dat Brak hier al jaren in alle rust zijn ‘karpertagen’ slijt: dit water is gewoonweg te fraai om links te laten liggen. Dat het tegenwoordig niet meer zo druk is als voorheen, zal natuurlijk ook te maken hebben met de sinds 2001 ‘officieel’ vermiste recordvis van 107 cm lang en 31,4 kg zwaar die destijds door Joop Butselaar werd gevangen.

sen. “Het is maar net welke prioriteiten je stelt”, zegt de ‘nieuwe generatie’ Nieuwkoopvisser. “Hier maakt het mij in principe niet uit hoe groot een karpers is. Op open water telt elke vis! Het grote avontuur, weidse uitzicht en de natuurrijkdom zijn voor

mij onbetaalbaar”, zegt Ad terwijl hij een purperreiger opmerkt. “Voor zo’n water moet je echt bewust kiezen en er dan ook vol voor gaan. Zodra je wordt afgeleid door andere wateren, mis je je doel.”

JUISTE HOUT

Veel karpervissers laten Nieuwkoop echter voor wat

het is. “De moeilijkheidsgraad van het water, het lokaliseren, het varen en voeren houdt de meeste mensen tegen”, zegt Ad. Het lijkt erop dat niet alleen de oude karperebestanden uitsterven, maar ook het type grootwatervisser dat uit het juiste hout is gesneden. “Om het koste wat kost vol te houden, moet je – bij tijd en

PAAISTEK

Na een mooie vaartocht langs legendarische stekken – onder andere die van de genoemde recordvis – komen we bij de beoogde stek aan waar we gaan bivakkeren. Het valt direct op dat dit alerminst een rustig met riet omgeven stek aan de plas is. We zitten pal naast een weg langs de Meije. “Die staat in open verbinding met de grote veenplassen en zo vlak voor de paai is hier een behoorlijk deel van het bestand aanwezig”, verklaart Ad de stekkeuze. “Vorig jaar pakte ik in deze periode vijftien vissen, tot 39 pond!” Vol trots krijgen we de foto’s te zien. Ad plaatst een hengel (2 3/4 lbs met een parabolische actie) in het midden van het water op 1,5

VERGUNNINGEN

De visrechtgebende op de Nieuwkoopse plassen is de Vissersvereniging Nieuwkoop en Noorden. Zij geeft dag- en jaarvergunningen uit die je nodig hebt als je hier wilt vissen. De vergunningen zijn te krijgen bij diverse botenverhuurders, de lokale hengelsportzaak en HSV Vissen Tot Genoegen te Nieuwkoop.

TACTIEK

Ad vist zelden zonder van tevoren te voeren. In het voor- en najaar voorziet hij om de dag meerdere stekken van een verse hap, zodat hij zijn kansen spreidt. Het voer bestaat veelal uit een mengsel van ongeveer 1 kilo boilies en particles (maïs, tiggernoten en in het voorjaar hennep). Zijn onderlijnmontage is een simpele maar doeltreffende combi-rig van zo’n 20 cm lang met daaraan een medium-longshank haak maatje 8.

De lange hair wordt voorzien van een snowman (pop-up boilie boven een zinkende boilie) en een 120 grams inline-lood maakt het geheel af.

Ad voert meestal met een mengsel van boilies en particles.

KARPERBESTAND NIEUWKOOP

In de loop der jaren zijn er verschillende karpereuitzettingen geweest in de Nieuwkoopse Plassen. In de jaren ’70 betrof dat veel zogenaamde 25% wildbloedhybrides; een langgebouwd schubkarpertype dat onder de juiste omstandigheden groot én heel lang kan worden. In 1982 zijn er in de plassen ook edelschubkarpers uitgezet. De opvallend zwaar- en hooggebouwde schubs die in de jaren ’90 werden gevangen stammen hier waarschijnlijk van af. Bij de massale vissterfte die in 1998 op Nieuwkoop plaatsvindt, wordt 70% van het bestand weggevaagd. De overgebleven karpers groeien hierdoor als kool en dit levert uiteindelijk in 2001 het huidige Nederlandse karperecord op. De meeste grote karpers verdwijnen in de loop der jaren echter als sneeuw voor de zon.

MOOIE TOEKOMST

In 1999 wordt het karperebestand aangevuld met 188 Valkenswaardspiegels. Deze uitzetting is nagenoeg mislukt: er wordt vandaag de dag nog maar een handjevol van deze spiegels teruggevangen. In 2001 gaan 280 Belgische spiegelkarpers te water, waarvan er nu eentje de grens van 20 kilo is gepasseerd. Daarna is er pas in 2011 opnieuw karpere uitgezet. Dit betrof Duitse spiegels en edelschubs, die het volgens Brak uitermate goed doen en de toekomst van Nieuwkoop gaan worden. Het huidige bestand op Nieuwkoop bestaat uit een oud bestand (wildbroed)schubs en spiegels, jonge edelschubs en SKP spiegels. Of er een nieuwe recordvis tussen zwemt, zal de tijd leren. De toekomst voor de plassen ziet er karpertechnisch in ieder geval allerminst slecht uit.

Dankzij diverse karpereuitzettingen, zit het karperebestand ook voor de toekomst wel snor.

meter diepte en een hengel ondiep tegen de kant bij een opkomend liewveld. Een klein schepje voer hier en daar en het ‘chillen’ kan beginnen.

TUMULTUEUS EINDE

’s Avonds eten we een heerlijke pasta-maaltijd, die duidelijk bereid is door iemand met veel horeca-ervaring. Daarna

buiken we uit met een uitzicht over de weilanden waar achter een rij bomen een waterig zonnetje aan de horizon verdwijnt. Tot in de late uurtjes praten we over onze prachtige hobby, het unieke gebied waar we vissen en alle andere belangrijke zaken in het leven. Bij het ochtendgloren worden we jammer genoeg niet ge-

wekt door een run, maar door een graafmachine. Die gaat uitgerekend ’s ochtends vroeg pal naast onze stek aan het werk. Dit geeft zo’n tumult dat het water er zelfs van gaat golven. Ad baalt hier verschrikkelijk van aangezien de ochtend

vaak aanbeten oplevert. Het is dan ook geen verrassing dat de sessie hierdoor helaas in een blank eindigt. “Maar wie zich focust op een water als dit en blijft gaan, wordt op den duur gewoon beloond”, besluit Ad.

RESPECT

Brak benadrukt dat karpervissers die ambities hebben om de Nieuwkoopse Plassen te gaan bevissen, respect moeten hebben voor de omgeving. “Je zit veelal midden in de natuur, dus laat geen rommel achter én maak geen lawaai (zet je piepers zacht!).” Ook is het zaak om ontzag te hebben voor de elementen. “Vis je zoals ik vanuit een boot op open water, dan dien je rekening te houden met weersomstandigheden en -omslagen. Onweer en wind kunnen levensbedreigende situaties opleveren. Ga te allen tijde schuilen als de boel niet meer te houden is. Neem tenslotte ook altijd genoeg benzine mee als je het labyrint van plassen, kreken, sloten en riviertjes invaart. Je zult niet de eerste zijn die er verdwaalt en zonder brandstof komt te zitten.”

De purperreiger: een van de broedvogels op Nieuwkoop.

’s Avonds voor de nacht invalt een lekkere pasta-maaltijd.

’s Ochtends een warme kop koffie. Vissen is heerlijk!